

The image features a large, white, stylized logo of the letters 'KLP' on the left side. The background is a light blue gradient with a subtle, textured pattern of sand dunes. In the upper right corner, there is white text.

KLP

årsrapport 2012
KLP Kommunekreditt AS

Forsidefoto: Ole Jacob Frich

KLP inviterte i 2012 til en intern fotokonkurranse der ansatte skulle visualisere en av KLPs verdier: Åpen, Tydelig, Ansvarlig og Engasjert. Juryens leder var fotograf Olav Storm.

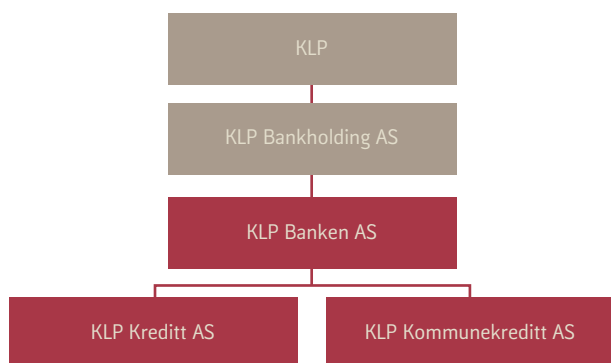
INNHold

Styrets beretning	3
Resultatregnskap	8
Balanse	9
Egenkapitaloppstilling	10
Kontantstrømoppstilling	11
Noter til regnskapet	12-28
Revisjonsberetning	29-30
Erklæringer	31-33
Dette er KLP	34-37

Styrets beretning for 2012

KLP Kommunekreditt AS oppnådde et årsresultat før skatt på 92,2 millioner kroner i 2012, mot -50,0 millioner kroner året før. Balansen er redusert gjennom året, fra 26,6 til 24,6 milliarder kroner. Selskapets finansiering er i hovedsak fra utstedte obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) tilsvarende 20,4 milliarder kroner. Obligasjonene har oppnådd høyeste rating.

KLP Kommunekreditt AS ble etablert i 2009 og er et heleid datterselskap av KLP Banken AS. Virksomheten er bankkonsernets kredittforetak for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett med sikkerhet i offentlige lån.

KLP Banken AS er en forretningsbank eiet av Kommunal Landspensjonskasse (KLP) gjennom KLP Bankholding AS. KLP Banken AS eier også alle aksjene i datterselskapet KLP Kreditt AS (tidligere Kommunekreditt Norge AS).

Den samlede virksomheten i KLP Banken AS med datterselskaper er inndelt i forretningsområdene personmarked og offentlige lån. Virksomheten er landsdekkende og selskapenes hovedkontor ligger i Trondheim.

Økonomisk utvikling

Tall for 2011 er angitt i parentes.

- Resultat før skatt: 92,2 (-50,0) millioner kroner
- Netto renteinntekter: 70,1 (3,0) millioner kroner
- Nye utlån: 0,9 (3,5) milliarder kroner
- Utlånsbalanse: 19,2 (23,8) milliarder kroner

RESULTATREGNSKAP

Resultatet ble 92,2 millioner kroner før skatt og 66,3 millioner kroner etter skatt. Det ga en avkastning på egenkapitalen på 13,2 prosent før skatt.

KLP Kommunekreditt AS har som den eneste finansinstitusjon i Norge utstedt obligasjoner med sikkerhet i utlån til kommuner etter 2009.

Resultatet i 2012 viser en forbedret inntjening i underliggende drift sammenlignet med 2011. Netto renteinntekter er økt vesentlig

som følge av stabile og gode vilkår på selskapets OMF-innlån. Sammenlignet med utstedelser av OMF med sikkerhet i boliglån har våre utstedelser hatt en noe mer gunstig utvikling ved at markedet nå priser underliggende risiko på kommuner lavere enn boliglån.

Pengemarkedsrentene falt betydelig gjennom første halvår og forble lave ut året 2012. Lån til kommunal sektor har ikke fulgt markedsrentene fullt ut nedover. Dette har dermed også bidratt til å øke netto renteinntekter i KLP Kommunekreditt AS sammenlignet med 2011.

Selskapet utvidet i 2012 sin portefølje av likviditetsplasseringer i papirer utstedt av andre banker fra 1,5 milliarder kroner til 3,9 milliarder kroner. Investeringene ble i stor grad gjort tidlig i året. I løpet av året har prisene økt, og dette har gitt et vesentlig tilskudd til selskapets regnskapsmessige resultat med 46,2 millioner kroner. Se nærmere omtale under avsnittet om Likviditet nedenfor.

De første årene hadde KLP Kommunekreditt AS store engangskostnader til etablering av innlånsprogrammet og ekstern rådgivning og tilrettelegging i den forbindelse. Kostnader relatert til ekstern bistand var 7,4 millioner kroner i 2012, mot 22,8 millioner kroner i 2011. Dette har bidratt til at samlede kostnader i 2012 er redusert med 13,0 millioner kroner sammenlignet med året før.

RENTEINTEKTER

Netto renteinntekter ble 70,1 millioner kroner i 2012, mot 3,0 millioner kroner i 2011.

UTLÅN

Utlånsvirksomheten i selskapet ble påbegynt i desember 2009. I årene 2010 og 2011 har KLP Kommunekreditt AS refinansiert lån i KLP Kreditt AS og KLP i tillegg til å yte nye lån. I 2012 har refinansiering av lån fra andre selskaper vært uten vesentlig betydning for utlånsutviklingen.

Samlede utlån utgjorde 19,2 milliarder kroner ved utgangen av 2012, som gir en netto reduksjon i utlånsvolumet på 4,6 milliarder kroner. Netto utlånsvekst i 2011 var 12,8 milliarder kroner, hvorav 9,3 milliarder kroner var refinansiering av løpende lån i KLP eller KLP Kreditt AS.

Det er i løpet av 2012 utbetalt nye lån for 0,9 milliarder kroner mot 3,5 milliarder kroner i 2011. Nye låneutbetalinger var i hovedsak til fastrentebetingelser. Andelen lån til fast rente er økt fra 22,3 prosent til 30,2 prosent i løpet av året. Et av selskapets mål har vært å øke andelen utlån med fast rente.

Utlånsporteføljen består av lån til norske kommuner og fylkeskommuner direkte, eller til offentlig virksomhet med garanti fra kommuner eller fylkeskommuner. Risikoen i utlånsporteføljen vurderes som meget lav.

Kredittrisikoen forbundet med lån til kommuner og fylkeskommuner er i Norge begrenset til betalingsutsettelse og ikke til at betalingsforpliktelser faller bort. Dette slås fast i kommuneloven av 1992, som gir långiver sikkerhet mot tap dersom en kommune ikke kan oppfylle sine betalingsforpliktelser. Ved betalingsutsettelse er også långiver i medhold av samme lov sikret mot tap av påløpte renter, forsinkelsesrenter og kostnader til inndrivelse. KLP Kommunekreditt AS har frem til 2012 ikke hatt kreditttap på utlån til norske kommuner eller fylkeskommuner.

Selskapet har ingen misligholdte lån ved utgangen av 2012.

INNLÅN

KLP Kommunekreditt AS har etablert et program for utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. I 2012 ble det emittert obligasjoner med fortrinnsrett (OMF) tilsvarende 6,5 (14,7) milliarder kroner i det norske markedet samt en utstedelse i det svenske markedet tilsvarende 0,5 milliarder norske kroner. Obligasjonene utstedes med sikkerhet i utlån til kommuner, fylkeskommuner eller selskaper som utfører oppgaver på vegne av det offentlige. Lån til selskaper skal være garantert av kommuner, fylkeskommuner, stat eller bank innenfor kommunelovens § 50. Garantier skal være av selvskyldner type og dekke både avdrag og renter. Selskapet har oppnådd beste rating på sine OMF-utstedelser og internasjonal anerkjennelse for sitt låneprogram. Markedsforholdene har, med unntak av utstedelsen i Sverige, i liten grad gitt selskapet muligheten til å benytte internasjonale låneopptak.

Sikkerhetsmassen som OMF-eierne har sikkerhet i skal som minimum utgjøre 116 prosent av utestående OMF-utstedelser. Denne overpantsettelsen er finansiert med egenkapital og lån fra KLP Banken AS.

BALANSE OG SOLIDITET

Forvaltningskapitalen var 24,6 (26,6) milliarder kroner ved utgangen av 2012. Av dette utgjør utlån til offentlige låntagere 19,2 milliarder kroner.

Selskapets ansvarlige kapital basert på styrets forslag til disponering av resultatet utgjorde 700,8 millioner kroner ved utgangen av 2012. Kjernekapitalen er identisk med ansvarlig kapital. Det gir en kapitaldekning og kjernekapitaldekning på 15,1 prosent. Tilsvarende tall for 2011 var henholdsvis 618,6 millioner kroner og 11,6 prosent. Myndighetenes minstekrav er 9 prosent. Risikovektet balanse var 4,6 milliarder kroner. Soliditeten vurderes å være god.

LIKVIDITET

Kontantstrømoppstillingen i årsregnskapet viser at likviditetssituasjonen er god. Beholdningen av likvide midler er økt ettersom selskapet har skaffet finansiering som ikke er benyttet til utlån.

Som følge av at innlåsoptak skjer på de tidspunkter vilkårene anses som gunstige oppstår behov for å plassere ledig likviditet. Denne likviditeten benyttes til utbetaling av nye lån og bidrar til inntjeningen.

KLP Kommunekreditt AS er underlagt strenge regler for hvilke aktiva det kan investeres i. Selskapets likviditetsplasseringer består av sikre verdipapirer og innskudd i andre banker. Verdipapirene er sertifikater og obligasjoner med svært god sikkerhet, hovedsakelig obligasjoner med fortrinnsrett og AAA-rating.

Ved utløpet av 2012 var utestående likviditetsplasseringer 3,9 (1,5) milliarder kroner. Plasseringer i verdipapirer er ved årets slutt bokført til markedsverdi. For 2012 gir det en urealisert gevinst på 46,2 millioner kroner. Tilsvarende tall for 2011 viste et tap på 8,6 millioner kroner. Se note 9.

ANVENDELSE AV ÅRSRESULTAT

Styret foreslår at det ikke utdeles utbytte for 2012 og at årsresultatet på 66,3 millioner kroner etter skatt fordeles ved å overføre 40,6 millioner kroner til overkursfondet og 25,7 millioner kroner til annen egenkapital. Fri egenkapital utgjør da 25,7 millioner kroner.

OM REGNSKAPET

Styret mener årsregnskapet gir et rettviseende bilde av selskapets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Forutsetningene for fortsatt drift er til stede, og dette er lagt til grunn i årsregnskapet.

KLP Kommunekreditt AS avlegger regnskap i henhold til internasjonale regnskapsstandarder IFRS/IAS. Se note 2 i årsregnskapet for nærmere informasjon.

For å sikre god kvalitet i regnskapsrapporteringen, utarbeides det detaljerte planer for hver regnskapsavleggelse der ansvars- og arbeidsdeling tydelig framkommer. Vurderinger som foretas av foretakets eiendeler og gjeld dokumenteres skriftlig. Det foretas detaljerte kontroller med avstemming av hovedbokskonti, samt mer overordnede kontroller.

Rating

Ratingbyråenes vurdering av KLP Kommunekreditt AS og KLP-konsernet er viktig for selskapets innlånsvilkår. Selskapet har engasjert Fitch Ratings og Moody's for å gi en kredittrating av selskapets obligasjoner. Utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett i 2012 ble gitt rating AAA. Selskapet KLP Kommunekreditt AS har rating A- fra Fitch Ratings.

Risikostyring

KLP Kommunekreditt AS er eksponert mot ulike typer risiko. Selskapet har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av policyer, rammer, rutiner og instruksjoner.

Det er fastsatt risikopolicyer som omfatter de mest sentrale enkelt-risikoene (likviditetsrisiko, kredittrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko) samt en overordnet risikopolicy som omfatter prinsipper, organisering, rammer m.v. for bankens samlede risiko. Risikopolicyene vedtas av styret og revideres minst én gang per år. Policyene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, retningslinjer og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå.

Den overordnede risikopolicyen omhandler blant annet roller i selskapets risikostyring, herunder krav til og retningslinjer for risikokontrollfunksjonen. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikopolicyene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt.

Stresstesting benyttes som metode for risikovurdering og som verktøy for kommunikasjon og meningsutveksling rundt risikoforhold. Med stresstesting forstås i denne sammenheng både følsomhetsanalyser og scenarioanalyser.

Risikopolicyene inkluderer risikotoleranse for de enkelte risikoene og for den samlede risiko. Risikotoleransene er definert ut fra ulike stressscenarier og det gjennomføres jevnlig ulike former for stresstesting for å måle at den faktiske eksponeringen ligger innenfor vedtatte toleransegrenser.

Selskapet skal ha en forsiktig risikoprofil og inntjeningen skal i all hovedsak være et resultat av inn- og utlånsaktiviteter samt likviditetsforvaltning. Dette innebærer at selskapet skal ha lav markedsrisiko, og at rente- og valutarisiko som oppstår i inn- og utlånsaktiviteten reduseres ved hjelp av derivater. Selskapet skal ha en forsvarlig langsiktig finansiering og det er etablert rammer for å sikre at denne målsettingen blir oppnådd. Kredittrisikoen i selskapet er lav og selskapets utlån er begrenset til lån med kommunal risiko. Forvaltning av selskapets likviditet skjer i form av plasseringer i banker som tilfredsstiller krav til kredittkvalitet på verdipapirer i tråd med styregodkjente kredittlinjer. Selskapets likviditetsplasseringer har høy kredittkvalitet.

Det er et mål at selskapet skal ha lav operasjonell risiko og være kjennetegnet ved høy faglig kompetanse, gode rutiner og effektiv drift.

Selskapet omfattes av KLP Banken-konsernets prosess for vurdering og tallfesting av vesentlige risikoer og beregning av kapitalbehov (ICAAP). Kapitalbehovsvurderingen er fremoverskuende, og i tillegg til å beregne behovet ut fra gjeldende eksponering (eventuelt rammer) vurderes behovet i lys av planlagt vekst, besluttede strategiske endringer m.v. Selskapets styre tar aktivt del i disse vurderingene og i tilknytning til kapitalbehovsvurderingen vedtar styret et ønsket nivå for samlet kapital. Dette nivået benevnes kapitalmål.

Merkenavnet KLP Kommunekreditt

KLP's utlånsvirksomhet mot offentlig sektor drives av KLP Banken-konsernet under merkenavnet «KLP Kommunekreditt».

Samlede utlån for KLP Kommunekreditt utgjorde 41,1 milliarder kroner ved utgangen av 2012, en reduksjon på 2,5 milliarder kroner (6 prosent) fra 2011.

Utlånene finansieres via selskapene KLP, KLP Kommunekreditt AS og KLP Kreditt AS. KLP Kommunekreditt AS utsteder obligasjoner med fortrinnsrett i en sikkerhetsmasse bestående av lån til kommunal sektor. En kostnadseffektiv finansiering skal bidra til at KLP Banken-konsernet kan tilby lån til gode betingelser.

Gjennom 2012 er det mottatt lånesøknader for nærmere 40 milliarder kroner fra kommuner, fylkeskommuner og kommunale selskaper. I samme periode er det oppnådd aksept for 5,6 milliarder kroner (14 prosent). Samlet er «KLP Kommunekreditt» en betydelig langsiktig långiver til offentlig verdiskaping og velferd, og en viktig nasjonal aktør innen sitt virkeområde.

Styrets arbeid

Styret har avholdt åtte styremøter i 2012. For oversikt over godtgjørelse til styrets medlemmer og ledelse, se note 18 til

årsregnskapet. Ved utløpet av 2012 består styret av to kvinner og to menn.

Eierstyring og selskapsledelse

Selskapets vedtekter og gjeldende lovgivning gir føringer for eierstyring, selskapsledelse, og en klar rolledeling mellom styrende organer og daglig ledelse.

Etter § 3 i vedtektene skal styret bestå av fire til sju medlemmer valgt av representantskapet. Styremedlemmene velges for to år av gangen, slik at halvparten er på valg hvert år. Styrets leder og nestleder velges særskilt.

Styret har ikke fullmakt til å utstede eller kjøpe tilbake egne aksjer.

Det tilligger styret å fastsette retningslinjer for selskapets virksomhet, herunder rammer og fullmakter for selskapets innlån, utlån og finansplasseringer. Forpliktende avtaler kan signeres av administrerende direktør eller styrets leder alene, eller av to styremedlemmer i fellesskap.

Administrerende direktør har den daglige ledelse av selskapet i samsvar med instruks fastsatt av styret.

Regnskapsavleggelse og finansiell rapportering er organisert ved tjenestekjøp fra KLP's regnskapsavdeling og koordineres gjennom KLP Banken-konsernets økonomiavdeling. Det er etablert prosesser og rutiner for å kvalitetssikre regnskapsrapporteringen og at eventuelle feil og mangler følges opp og rettes løpende. En rekke kontrolltiltak er etablert for å sikre korrekt og fullstendig rapportering. Tiltakene omfatter rimelighets- og sannsynlighetskontroller i tillegg til detaljerte daglige og månedlige avstemmingskontroller.

Ekstern revisor utfører begrenset revisjon av kvartalsregnskapene og full revisjon av årsregnskapet. I tillegg foretas egen granskning hvert kvartal av at selskapets utlån tilfredsstiller obligasjonseiernes krav til kredittmessig sikring.

Arbeidsmiljø og organisasjon

Det var tre ansatte i KLP Kommunekreditt AS ved utgangen av 2012. Disse hadde også ansettelsesforhold i flere selskaper i KLP Banken-konsernet. Det er inngått en forvaltningsavtale med KLP Banken AS som omfatter administrasjon, IT-drift, økonomi- og risikostyring, samt innlån og likviditetsstyring.

Styret vurderer arbeidsmiljøet i selskapet som godt. Det har ikke forekommet skader eller ulykker i 2012.

KLP Kommunekreditt AS følger KLP-konsernets policy for likestilling og mangfold, der både mål, virkemidler og aktiviteter tar hensyn til de diskrimineringsgrunnlag lovverket beskriver. De tre ansatte i selskapet er menn. KLP Kommunekreditt AS følger også KLP-konsernets etiske retningslinjer, samt retningslinjene for varsling.

Ytre miljø

KLP-konsernet, inkludert KLP Kommunekreditt AS, tar sin miljøpåvirkning på alvor. Som kontorbedrift er det først og fremst energiforbruk, transport, avfall og innkjøp som kan påvirkes. KLP har ved sin samfunnsansvarsstrategi forpliktet seg til å ha gode rutiner for måling og reduksjon av selskapenes miljøpåvirkning.

Fremtidsutsikter

I 2012 har KLP Kommunekreditt AS gjennomført forbedringer i driften. Styret vurderer det likevel slik at det er mulighetene til å oppnå gunstige innlånsvilkår i markedet som vil ha størst betydning fremover. I kjølvannet av den internasjonale finanskrisen har de fleste låntakere møtt økte lånekostnader. Myndighetenes regulering av bankvesenet tilsier også at finansinstitusjonene vil måtte øke sine marginer for å kunne møte fremtidige krav til kapital og likviditet. Selv om selskapet har hatt en gunstig marginutvikling gjennom 2012 er det ikke gitt at denne utviklingen vil fortsette over tid. Den generelle utviklingen i de finansmarkedene selskapet er avhengig av vil påvirke mulighetene til vekst og utvikling.

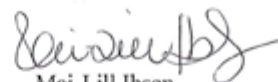
Etterspørselen etter lån i kommunal sektor og til prosjekter med kommunale garantier og kommunalt eierskap forventes å være høy også i årene fremover, men styret vil understreke at vekstens størrelse er usikker. Skiftende politiske forhold vil kunne påvirke rammebetingelsene selskapet opererer i. Merkenavnet «KLP Kommunekreditt» har en god posisjon i markedet for offentlige utlån. Tilstedeværelsen i markedet bidrar til konkurranse og derved til at offentlig sektor får tilgang til langsiktig finansiering til så lave kostnader som mulig.

KLP Kommunekreditt AS vil i 2013 fortsatt etablere nye lån på egen balanse i den grad det kan oppnås lønnsomhet. Veksten i selskapets utlån vil i hovedsak avgjøres av mulighetene til å oppnå tilstrekkelig gode innlånsbetingelser til å konkurrere om kommunelån.

Oslo, 6. mars 2013

Styret i KLP Kommunekreditt AS

Sverre Thornes
Leder

Mai-Lill Ibsen
Nestleder

Aage Schaanning

Toril Sigrid Lahnstein

Arnulf Arnøy
Administrerende direktør

STYRET I KLP KOMMUNEKREDITT AS

MAI-LILL IBSEN

AAGE SCHAANNING

TORIL LAHNSTEIN

Sverre Thornes var ikke tilstede da bildet ble tatt. Foto: Olav Storm.

Resultatregnskap

Note	Tusen kroner	2012	2011
	Renteinntekter og lignende inntekter	825 602	644 784
	Rentekostnader og lignende kostnader	-755 551	-641 795
12	Netto renteinntekter	70 052	2 989
	Provisjonskost. og kost ved banktjenester	0	-2
	Netto gebyr- og provisjonskostnader	0	-2
5	Netto gevinst/(tap) på fin. instrumenter	50 293	-11 859
	Sum andre driftsinntekter	50 293	-11 859
26	Andre driftskostnader	-28 137	-41 135
	Driftsresultat før skatt	92 207	-50 007
22	Skatt på ordinært resultat	-25 879	14 002
	Årsresultat	66 329	-36 005
	Utvidet resultat	0	0
	Årets utvidede resultat etter skatt	0	0
	ÅRETS TOTALRESULTAT	66 329	-36 005
	Disponert til/fra overkursfond	-40 612	36 005
	Disponert til/fra annen egenkapital	-25 717	0
	SUM RESULTATDISPONERING	-66 329	36 005

Balanse

Note	Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
EIENDELER			
13	Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 240 833	1 031 714
13	Utlån til og fordringer på kunder	19 244 195	23 808 983
9	Rentebærende verdipapirer	3 915 133	1 535 086
22	Utsatt skattefordel	0	15 793
10	Finansielle derivater	172 025	70 165
27	Andre eiendeler	60 115	88 135
	SUM EIENDELER	24 632 301	26 549 875
GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
19	Gjeld til kredittinstitusjoner	3 213 972	3 568 757
20	Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 365 434	22 152 457
10	Finansielle derivater	336 221	182 842
22	Utsatt skatt	10 085	0
24	Annen gjeld	5 459	8 510
24	Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser	412	2 922
	SUM GJELD	23 931 584	25 915 487
EGENKAPITAL			
	Aksjekapital	362 500	362 500
	Overkursfond	312 500	271 888
	Annen egenkapital	25 717	0
	SUM EGENKAPITAL	700 717	634 388
	SUM GJELD OG EGENKAPITAL	24 632 301	26 549 875

Oslo, 06. mars 2013

Sverre Thorne
Leder

Aage E. Schaanning

Mai-Lill Ibsen
Nestleder

Toril Lahnstein

Arnulf Arnøy
Administrerende direktør

Egenkapitaloppstilling

2012 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1. januar 2012	362 500	271 888	0	634 388
Årsresultat	0	40 612	25 717	66 329
Utvidet resultat	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	40 612	25 717	66 329
Sum transaksjoner med eierne	0	0	0	0
Egenkapital 31. desember 2012	362 500	312 500	25 717	700 717

2011 Tusen kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 1. januar 2011	212 500	157 893	0	370 393
Årsresultat	0	-36 005	0	-36 005
Utvidet resultat	0	0	0	0
Årets totalresultat	0	-36 005	0	-36 005
Innbetalt egenkapital i perioden	150 000	150 000	0	300 000
Sum transaksjoner med eierne	150 000	150 000	0	300 000
Egenkapital 31. desember 2011	362 500	271 888	0	634 388

	Antall aksjer	Pålydende i hele kroner	Aksjekapital	Overkursfond	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Innbetalt aksjekapital/overkursfond	3 625 000	100	362 500	312 500	0	675 000
Endringer i annen egenkapital	-	-	0	0	25 717	25 717
Egenkapital 31. desember 2012	3 625 000	100	362 500	312 500	25 717	700 717

Det er en aksjeklasse. Alle aksjene er eid av KLP Banken AS.

Resultat per aksje 31. januar 2012 i hele kroner: 18,30

Resultat per aksje 31. januar 2011 i hele kroner: -9,93

Kontantstrømoppstilling

Tusen kroner	2012	2011
Operasjonelle aktiviteter		
Innbetalinger av renter, provisjoner og gebyrer fra kunder	757 876	501 221
Netto utbetalinger på utlån kunder	4 575 635	-12 640 153
Utbetaling til drift	-33 604	-32 346
Netto inn-/utbetalinger vedrørende andre operasjonelle aktiviteter	57 393	-66 237
Netto renter plasseringskonti	22 993	23 394
Betalt inntektsskatt	0	0
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 380 293	-12 214 121
Investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp verdipapirer	-2 322 305	-1 638 503
Innbetaling ved salg av verdipapirer	0	98 680
Innbealinger av renter fra verdipapirer	77 313	20 293
Netto kontantsrøm fra investeringsaktiviteter	-2 244 991	-1 519 530
Finansieringsaktiviteter		
Netto innbetaling ved låneopptak i kredittinstitusjoner	-2 191 537	14 851 453
Netto utbetaling av renter lån	-704 772	-576 918
Netto innbetaling/utbetaling(-) ved andre kortsiktige poster	27 519	-127 099
Innbetaling ved utstedelse av egenkapital	0	300 000
Netto kontanstrøm fra finansieringsaktiviteter	-2 868 790	14 447 436
Netto kontantstrøm i perioden	266 512	713 784
Likviditetsbeholdning ved inngangen av perioden	965 477	251 692
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 231 988	965 477
Netto innbetaling/utbetaling(-) av kontanter	266 512	713 784
AVSTEMMING		
Resultat før skattekostnad	92 207	-50 007
Endring i leverandørgjeld	-50	-160
Poster kvalifisert som investerings- eller finansieringsaktivitet	619 446	674 291
Endring i andre tidsavgrensingsposter	4 668 690	-12 838 245
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	5 380 293	-12 214 121

Note 1 Generell informasjon

KLP Kommunekreditt AS er et kredittforetak som ble stiftet 25. august 2009. Selskapet yter eller erverver lån til norske kommuner og fylkeskommuner samt til selskaper med offentlig garanti. Utlånsvirksomheten er i hovedsak finansiert ved utstedelse av obligasjoner med fortrinnsrett. Deler av disse er notert på Oslo Børs.

KLP Kommunekreditt AS er registrert og hjemmehørende i Norge. Hovedkontoret ligger i Trondheim og selskapet har avdelingskontor i Oslo.

Selskapet er et datterselskap av KLP Banken AS, som igjen er heleid av Kommunal Landspensjonskasse (KLP), gjennom holdingselskapet KLP Bankholding AS. KLP er et gjensidig forsikringsselskap.

Årsregnskapet er tilgjengelig på www.klp.no.

Det framlagte regnskap gjelder for perioden 1. januar 2012 til og med 31. desember 2012.

Note 2 Sammendrag av de viktigste regnskapsprinsippene

Nedenfor følger en beskrivelse av de vesentligste regnskapsprinsippene som er benyttet ved utarbeidelsen av regnskapet til KLP Kommunekreditt AS. Disse prinsippene er benyttet på samme måte for alle perioder som er presentert, dersom ikke annet fremgår.

2.1 BASISPRINSIPPER

Regnskapet for KLP Kommunekreditt AS er utarbeidet i samsvar med de internasjonale regnskapsstandardene (IFRS) og fortolkninger fra IFRS fortolkningskomite, som fastsatt av EU.

Regnskapet er utarbeidet med utgangspunkt i prinsipp om historisk kost, med følgende unntak:

- Finansielle eiendeler og gjeld (herunder finansielle derivater) vurdert til virkelig verdi over resultatet.

For å utarbeide regnskap etter IFRS, må ledelsen foreta regnskapsmessige estimater og skjønnsmessige vurderinger. Dette vil påvirke konsernets regnskapsførte verdi av eiendeler og gjeld, inntekter og kostnader. Faktiske tall vil kunne avvike fra benyttede estimater. Områder hvor det er utvist skjønnsmessige vurderinger og estimater av vesentlig betydning for konsernet er beskrevet i note 3.

Alle beløp er presentert i tusen kroner uten desimal med mindre annet er angitt.

Regnskapet er satt opp etter forutsetning om fortsatt drift.

2.1.1 Endringer i regnskapsprinsipper og opplysninger

(a) Nye og endrede standarder tatt i bruk av selskapet

Det er ingen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som er trådt i kraft for 2012 årsregnskapet som er vurdert å ha eller forventet å få en vesentlig påvirkning på selskapet.

(b) Standarder, endringer og fortolkninger til eksisterende standarder som ikke er trådt i kraft og hvor konsernet ikke har valgt tidlig anvendelse

Selskapet har ikke valgt tidlig anvendelse av noen nye eller endrede IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger.

- IAS 1 «Presentation of Financial Statements» er endret og medfører at poster i utvidet resultat skal deles inn i to grupper, de som senere omklassifiseres over resultatet og de som ikke gjør det. Endringen påvirker ikke hvilke poster som skal inkluderes i utvidet resultat.

- IFRS 9 «Financial Instruments» regulerer klassifisering, måling og regnskapsføring av finansielle eiendeler og finansielle forpliktelser. IFRS 9 ble utgitt i november 2009 og oktober 2010, og erstatter de deler av IAS 39 som omhandler regnskapsføring, klassifisering og måling av finansielle instrumenter. Etter IFRS 9 skal finansielle eiendeler deles inn i to kategorier basert på målemetode: de som er målt til virkelig verdi og de som er målt til amortisert kost. Klassifiseringen gjøres ved første gangs regnskapsføring. Klassifiseringen vil avhenge av selskapets forretningsmodell for å håndtere sine finansielle instrumenter og karakteristikken ved de kontraktsfestede kontantstrømmene fra instrumentet. For finansielle forpliktelser er kravene i hovedsak lik IAS 39. Hovedendringen, i de tilfeller hvor man har valgt virkelig verdi for finansielle forpliktelser, er at den delen av en endring i virkelig verdi som skyldes endring i selskapets egen kredittrisiko føres over utvidet resultat i stedet for i resultatregnskapet, dersom dette ikke medfører en sammenstillingsfeil i resultatmålingen. Selskapet har ennå ikke vurdert hele påvirkningen av standarden på regnskapet, men planlegger å anvende IFRS 9 når standarden trer i kraft og er godkjent av EU. Standarden trer i kraft for regnskapsperioder som begynner 1. januar 2015. Selskapet vil også se på konsekvensene av de gjenstående delfasene av IFRS 9 når disse er slutført av IASB.

- IFRS 12 «Disclosures of Interest in Other Entities» inneholder opplysningskravene for økonomiske interesser i datterselskaper, felleskontrollert virksomhet, tilknyttede selskaper, selskaper for særskilte formål "SPE" og andre ikke-balanseførte selskaper. Selskapet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 12. Selskapet planlegger å anvende standarden for 2013, selv om EU ikke krever den anvendt før 1. januar 2014.

- IFRS 13 «Fair Value Measurement» definerer hva som menes med virkelig verdi når begrepet benyttes i IFRS, og gir en enhetlig beskrivelse av hvordan virkelig verdi skal bestemmes i IFRS og definerer hvilke tilleggsopplysninger som skal gis når virkelig verdi benyttes. Standarden utvider ikke omfanget av regnskapsføring til virkelig verdi, men gir veiledning om anvendelsesmetode der bruken allerede er påkrevd eller tillatt i andre IFRS'er. Selskapet benytter virkelig verdi som målekriterium for visse eiendeler og forpliktelser. Selskapet har ikke vurdert den fulle innvirkning av IFRS 13, men vil anvende standarden for regnskapsåret 2013.

For øvrig er det ingen andre IFRS'er eller IFRIC-fortolkninger som ikke er trådt i kraft som forventes å ha en vesentlig påvirkning på regnskapet.

2.2 OMRREGNING AV TRANSAKSJONER I UTENLANDSK VALUTA

2.2.1 Funksjonell valuta og presentasjonsvaluta

Regnskapet presenteres i norske kroner, som er den funksjonelle valutaen til selskapet.

2.2.2 Transaksjoner og balanseposter

Transaksjoner i fremmed valuta omregnes til den funksjonelle valutaen til transaksjonskurs. Realisert valutagevinst eller -tap ved oppgjør og omregning av pengeposter i fremmed valuta til kursen på balansedagen resultatføres. Valutagevinster og -tap presenteres netto på linjen «Netto gevinst-/tap på finansielle instrumenter».

2.3 FINANSIELLE EIENDELER

2.3.1 Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet er eiendeler holdt for handelsformål, med mindre de er en del av en sikring. Eiendelen klassifiseres i denne kategorien dersom den primært er anskaffet med henblikk på å gi fortjeneste fra kortsiktige prissvingninger. Gevinst eller tap fra denne kategorien resultatføres under linjen «Netto gevinst-/tap på finansielle instrumenter».

2.3.2 Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Utlån og fordringer er finansielle eiendeler som ikke er derivater, og som har faste eller bestembare betalinger, og som ikke omsettes i et aktivt marked eller som konsernet har intensjon om å selge på kort sikt eller har øremerket til virkelig verdi over resultat.

Lån og fordringer består av utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti samt bankinnskudd

Lån og fordringer innregnes i balansen første gang til virkelig verdi. Påfølgende måling skjer til amortisert kost ved bruk av effektiv rentemetode med eventuelt nedskrivning for kreditttap.

Effektiv rente på lån og fordringer i investeringsvirksomheten resultatføres og inngår i linjen «Renteinntekter og lignende inntekter».

2.3.3 Derivater og sikring

Derivater balanseføres til virkelig verdi på det tidspunktet derivatkontrakten inngås. Ved etterfølgende måling regnskapsføres derivatene til virkelig verdi. Dersom sikringen ikke lenger oppfyller kriteriene for sikringsbokføring, vil regnskapsført effekt av sikringen for sikringsobjekter som føres til amortisert kost, amortiseres over perioden frem til sikringsinstrumentets forfall. Derivatene er benyttet som sikringsinstrumenter for sikring av renterisiko. Selskapet benytter reglene om virkelig verdisikring, slik at sikringsobjektets (eiendel eller gjeld) bokførte verdi korrigeres med verdiutvikling i den sikrede risiko. Verdiendringen regnskapsføres over resultatregnskapet. Ved inngåelse av sikringsforholdet dokumenteres sammenhengen mellom sikringsinstrumentet og sikringsobjektet, tillegg til formålet med risikostyringen og strategien bak de forskjellige sikringstransaksjonene. Sikringseffektiviteten måles regelmessig for å kontrollere at sikringen er effektiv. Det vises til note 11 for ytterligere informasjon.

2.3.4 Om regnskapsføringen av verdipapirer

Kjøp og salg av finansielle eiendeler regnskapsføres på handelsdato, det vil si når selskapet har forpliktet seg til å kjøpe eller selge den finansielle eiendelen. Finansielle eiendeler innregnes til virkelig verdi. Direkte kjøpsomkostninger inkluderes i anskaffelseskost med unntak for kjøpsomkostninger knyttet til eiendeler til virkelig verdi over resultat. For disse eiendelene kostnadsføres kjøpsomkostningene direkte. Finansielle eiendeler fraregnes når selskapet ikke lenger har rett til å motta kontantstrømmen fra eiendelen eller selskapet har overført all risiko og rettigheter knyttet til eierskapet.

2.3.5 Nærmere om beregning av virkelig verdi

Virkelig verdi av investeringer notert i et marked er basert på gjeldende kjøpskurs. Dersom markedet for verdipapiret ikke er aktivt, eller verdipapiret ikke er notert på børs eller tilsvarende, benyttes verdsettelsesteknikker for å fastsette virkelig verdi. Virksomhetens beholdning av utlån og innlån har ikke tilstrekkelig omsetning til å hente kurser fra et aktivt marked. Det benyttes derfor modellbasert verdsettelse basert på observerbare markedsdata fra eksterne kilder i verdsettelsen. Disse baseres bl.a. på informasjon om nylige gjennomførte transaksjoner på forretningsmessige vilkår, henvisning til omsetning av lignende instrumenter og prising ved hjelp av eksternt innhentede rentekurver og spreadkurver.

2.3.6 Nedskrivning

Dersom det foreligger objektive bevis for verdiforringelse skal det foretas nedskrivning. Ved vurderingen av om det foreligger verdiforringelse legges det vekt på hvorvidt debitor har vesentlige finansielle vanskeligheter, om det foreligger kontraktsbrudd, herunder mislighold. Nedskrivningen beregnes ved å sammenligne ny, forventet kontantstrøm med opprinnelig kontantstrøm diskontert med hhv. opprinnelig effektiv rente (eiendeler med fast rente) eller med effektiv rente på måletidspunktet (eiendeler med flytende rente).

Tapsvurdering og tapsnedskrivning foretas kvartalsvis på individuelle utlån. Låneengasjement med ubetalte terminer eldre enn 90 dager eller kreditter med overtrekk eldre enn 90 dager gjennomgås på balansedagen. I tillegg foretas det en løpende vurdering av andre låneengasjementer hvor det foreligger objektive bevis for verdifall. Selskapet har ikke identifisert nedskrivningsbehov på sine eiendeler.

2.3.7 Nettopresentasjon av finansielle eiendeler og forpliktelser

Finansielle eiendeler og forpliktelser presenteres netto i balansen når det er en ubetinget motregningsrett som kan håndheves juridisk og en har til hensikt å gjøre opp netto, eller realisere eiendelen og forpliktelsen samtidig.

2.4 KONTANTER OG KONTANTEKVIVALENTER

Som kontanter og kontantekvivalenter regnes bankinnskudd tilknyttet daglig drift. Disse bankinnskuddene står oppført på balanselinjen «Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner». Bankinnskudd tilknyttet verdipapirvirksomheten er definert som finansiell eiendel. Kontantstrømoppstilling er satt opp etter den direkte metoden.

2.5 FINANSIELL GJELD

Selskapets finansielle gjeld består av gjeld til kredittinstitusjoner og utstedte obligasjoner med fortrinnsrett.

2.5.1 Gjeld til kredittinstitusjoner

Gjeld til kredittinstitusjoner balanseføres til markedsverdi ved anskaffelse. Ved påfølgende måling regnskapsføres som hovedregel gjelden til amortisert kost etter den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i amortiseringen i linjen «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet.

2.5.2 Utstedt obligasjoner med fortrinnsrett

Det er utstedt obligasjoner med fortrinnsrett i henhold til kapittel 2 IV i lov nr. 40 «Lov om finansieringsvirksomhet og finansinstitusjoner (finansieringsvirksomhetsloven)» av 10. juni 1988.

Obligasjonseierne har sikkerhet i en sikringsmasse som består av utlån med offentlig garanti (offentlige lån), og en fyllingssikkerhet bestående av en likviditetsreserve. Fyllingssikkerheten kan til en hver tid utgjøre inntil 20 prosent av sikkerhetsmassen.

Verdien av sikkerhetsmassen skal til en hver tid overstige verdien av obligasjonene med fortrinnsrett i sikringsmassen. Det føres et register over obligasjonene som er utstedt med fortrinnsrett i sikringsmassen, samt over eiendelene som inngår i denne. Finanstilsynet oppnevner en uavhengig gransker som overvåker at registreringene utføres korrekt. Dersom utsteder av obligasjoner med fortrinnsrett avvikes, går konkurs, inngår gjeldsforhandlinger eller settes under offentlig administrasjon, har obligasjonseierne krav på å motta rettidig betaling fra sikkerhetsmassen under gjeldsforhandlingene. Obligasjonseierne har en eksklusiv, lik og forholdsmessig rett til eiendelene i sikkerhetsmassen som er avsatt for dem.

Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett regnskapsføres første gang til virkelig verdi, det vil si pålydende justert for eventuell over-/underkurs ved utstedelse. Ved etterfølgende måling er obligasjonene vurdert til amortisert kost med den effektive rentemetode. Rentekostnadene inngår i amortiseringen, og inngår i linjen «Rentekostnader og lignende kostnader» i resultatregnskapet. For obligasjoner med fast rente benyttes reglene om virkelig verdisikring.

Virkelig verdi i denne kategorien er fastsatt ut i fra interne verdsettelsesmodeller basert på eksterne observerbare data.

2.6 EGENKAPITAL

Egenkapitalen i konsernet består av innskutt egenkapital og opptjent egenkapital.

2.6.1 Innskutt egenkapital

Innskutt egenkapital består av aksjekapital og overkursfond.

2.6.2 Opptjent egenkapital

Opptjente egenkapital består av annen egenkapital. Alminnelige selskapsrettslige regler gjelder for eventuell fordeling eller bruk av egenkapitalfondet.

2.7 REGNSKAPSFØRING AV INNTEKTER

2.7.1 Renteinntekter/kostnader

Renteinntekter og rentekostnader tilknyttet alle rentebærende finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost, inntektsføres ved bruk av effektiv rentemetode.

For rentebærende finansielle investeringer som måles til virkelig verdi, klassifiseres renteinntekten som «Renteinntekter og lignende inntekter», mens øvrige verdiendringer klassifiseres som «Netto gevinst eller tap på finansielle instrumenter».

2.8 SKATT

Skattekostnaden består av betalbar skatt og utsatt skatt. Skatt blir resultatført, bortsett fra når den relaterer seg til poster som er ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Hvis det er tilfellet, blir skatten også ført over utvidet resultat eller direkte mot egenkapitalen. Betalbar skatt for perioden beregnes i samsvar med de skattelover og skatteregler som er vedtatt, eller i hovedsak vedtatt på balansedagen i de land der selskapet og datterselskaper opererer og genererer skattepliktig inntekt. Ledelsen vurderer løpende de standpunkter som er hevdet i selvangivelsene der gjeldende skattelover er gjenstand for fortolkning. Basert på ledelsens vurdering, foretas avsetninger til forventede skattebetalinger der dette anses nødvendig.

Det er beregnet utsatt skatt på midlertidige forskjeller mellom skattemessige og konsoliderte regnskapsmessige verdier på eiendeler og gjeld. Utsatt skatt beregnes ikke på goodwill. Dersom en midlertidig forskjell oppstår ved første gangs balanseføring av en gjeld eller eiendel i en transaksjon, som ikke er en virksomhetssammenslutning, og som på transaksjonstidspunktet verken påvirker regnskaps- eller skattemessig resultat, blir utsatt skatt ikke balanseført. Utsatt skatt fastsettes ved bruk av skattesatser og skattelover som er vedtatt eller i det alt vesentlige er vedtatt på balansedagen, og som antas å skulle benyttes når den utsatte skattefordelen realiseres eller når den utsatte skatten gjøres opp.

Utsatt skattefordel og utsatt skatt skal motregnes dersom det er en juridisk håndhevbar rett til å motregne eiendeler ved betalbar skatt mot forpliktelser ved betalbar skatt, og utsatt skattefordel og utsatt skatt gjelder inntektsskatt som ilegges av samme skattemyndighet for enten samme skattepliktige foretak eller forskjellige skattepliktige foretaksom har til hensikt å gjøre opp forpliktelser og eiendeler ved betalbar skatt netto.

Netto utsatt skattefordel balanseføres i den grad det er sannsynlig at denne kan bli nyttiggjort.

Note 3 Viktige regnskapsestimater og vurderinger

Selskapets balanse består i all hovedsak av utlån til kommuner og foretak med kommunal garanti, samt utstedte obligasjoner med fortrinnsrett. Disse postene er regnskapsmessig vurdert til amortisert kost med unntak for innlån og utlån med fastrente som er vurdert til virkelig verdi etter reglene om virkelig verdisikring. Dette innebærer at sikringsobjektets (hvh innlån og utlån med fast rente) regnskapsmessige verdi endres når markedsrenten endres. Kredittspread låses til opptakstidspunktet, slik at markedets prising av kreditt ikke reflekteres i bokført verdi. Dette fordi kredittsegmentet ikke er sikret.

Risikoen for kreditttap er vurdert å være meget liten, og det er svært lite sannsynlig at det vil oppstå kreditttap i kommunelånsporteføljen.

Selskapet har plassert overskuddslikviditet i rentebærende verdipapirer. Disse ble førstegangsregistrert i balansen til virkelig verdi. Verdipapirene i porteføljen er øremerket til kategorien «Finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet» da de forvaltes, og deres inntjening vurderes på grunnlag av virkelig verdi. Virkelig verdi fastsettes med utgangspunkt i observerbare priser i et aktivt marked. Der slike priser ikke finnes, fastsettes virkelig verdi med utgangspunkt i anerkjent verdsettelsesmodell basert på observerbare markedsdata.

Note 4 Segment

KLP Kommunekreditt AS har ingen oppdeling av inntektene på produkter eller tjenester. Selskapet har kun segmentet offentlig marked, og tilbyr kun utlån til sine kunder. Selskapet har bare norske kunder. Selskapet har ingen eksterne kunder som utgjør mer enn 10 prosent av selskapets samlede driftsinntekter.

Note 5 Netto gevinst/tap på finansielle instrumenter

Tusen kroner	2012	2011
Netto gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	54 766	-8 597
Netto gevinst/tap finansielle derivater	-75 493	-20 525
Netto verdiendring utlån og innlån, sikringsbokføring	71 019	17 262
Sum	50 293	-11 859

Note 6 Virkelig verdi av finansielle eiendeler og forpliktelser

Tusen kroner	31.12.2012		31.12.2011	
	Balanseført verdi	Virkelig verdi	Balanseført verdi	Virkelig verdi
Finansielle eiendeler				
Sum utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner til amortisert kost	1 240 833	1 240 833	1 031 714	1 031 714
Utlån til norske kommuner til amortisert kost	13 265 362	13 265 362	18 644 232	18 644 232
Utlån til norske kommuner til virkelig verdisikring	5 978 833	5 983 059	5 164 751	5 172 768
Sum utlån til og fordringer på kunder	19 244 195	19 248 421	23 808 983	23 817 000
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	3 915 133	3 915 133	1 535 086	1 535 086
Finansielle derivater til virkelig verdi	172 025	172 025	70 165	70 165
Sum finansielle eiendeler	24 572 186	24 576 412	26 445 948	26 453 965
Finansielle forpliktelser				
Gjeld til kredittinstitusjoner til amortisert kost	3 213 972	3 213 972	3 568 757	3 568 757
Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett til amortisert kost	16 986 184	16 999 955	19 338 696	19 338 696
Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett til virkelig verdisikring	3 379 250	3 456 709	2 813 761	2 821 304
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 365 434	20 456 664	22 152 457	22 160 000
Finansielle derivater til virkelig verdi	336 221	336 221	182 842	182 842
Sum finansielle forpliktelser	23 915 627	24 006 857	25 904 055	25 911 598
Endring av virkelig verdi henførbart til kreditrisiko				
Utlån til norske kommuner til virkelig verdisikring	-3 791	4 226	8 017	8 017
Utstedte obligasjoner med fortrinnsrett til virkelig verdisikring	69 916	77 459	2 878	7 543
Sum endring av virkelig verdi henførbart til kreditrisiko	66 125	81 685	10 894	15 560

Utlån til norske kommuner

Fordringene verdsettes ved hjelp av en verdsettelsesmodell som benytter relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet. Utlånene er til kommuner, fylkeskommuner og kommunalt støttede prosjekter, og det benyttes observerbare rentekurver og kredittspreadjurver i en verdsettelsesmodell som neddiskonterer fremtidig kontantstrøm.

Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner

Alle fordringer på kredittinstitusjoner (bankinnskudd) er til flytende rente. Virkelig verdi av disse anses som tilnærmet lik bokført verdi da kontraktbetingelsene løpende endres i takt med markedsrenten.

Finansielle derivater

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell der kredittrisikoen til swapmotpartene ligger implisitt i swapkursene med vedkommende motpart.

Gjeld til konsernselskaper

Disse transaksjonene verdsettes ved bruk av en verdsettelsesmodell, inkludert relevante kredittspreadjusteringer innhentet i markedet.

Note 7 Virkelig verdi-hierarki

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Eiendeler		
Rentebærende verdipapirer		
Nivå 1: Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	0	0
Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	3 915 133	1 535 086
Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
Periodiserte renter	0	0
Sum rentebærende verdipapirer	3 915 133	1 535 086
Finansielle derivater		
Nivå 1: Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	0	0
Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	172 025	70 165
Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
Sum finansielle derivater	172 025	70 165
Sum finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	4 087 158	1 605 251
Forpliktelser		
Finansielle derivater (gjeld)		
Nivå 1: Verdsettelse basert på priser i et aktivt marked	0	0
Nivå 2: Verdsettelse basert på observerbare markedsdata	336 221	182 842
Nivå 3: Verdsettelse basert på annet enn observerbare markedsdata	0	0
Sum finansielle derivater (gjeld)	336 221	182 842
Sum finansielle forpliktelser som måles til virkelig verdi	336 221	182 842

Virkelig verdi skal være en representativ pris basert på hva tilsvarende eiendel eller forpliktelse ville vært omsatt for ved normale markedsbetingelser og forhold. Høyeste kvalitet av virkelig verdi er basert på noterte kurser i et aktivt marked. Et finansielt instrument anses som notert i et aktivt marked dersom noterte kurser er enkelt og regelmessig tilgjengelig fra en børs, forhandler, megler, næringsgruppering, prissettingstjeneste eller reguleringsmyndighet, og disse kursene representerer faktiske og regelmessige forekommende transaksjoner på armlengdes avstand.

- Nivå 1: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra noterte priser i et aktivt marked (se over) for identiske eiendeler eller forpliktelser som enheten har tilgang til ved rapporteringstidspunktet. Eksempler på instrumenter i nivå 1 er kontanter og børsnoterte papirer.
- Nivå 2: Instrumenter i dette nivået henter virkelig verdi fra observerbare markedsdata, men hvor instrumentet ikke anses å ha et aktivt marked. Dette inkluderer priser basert på identiske instrumenter, men hvor instrumentet ikke innehar høy nok omsetningsfrekvens, samt priser basert på tilsvarende eiendeler og prisledende indikatorer som kan bli bekreftet fra markedsinformasjon. Eksempler på instrumenter i nivå 2 er derivater og rentepapirer basert på observerbare markedsdata og priser hentet fra eksterne markedsaktører og tjenester.
- Nivå 3: Instrumenter på nivå 3 innehar ingen observerbare markedsdata eller hvor markedet anses som inaktivt. Prisen baseres hovedsakelig på egne beregninger hvor reell virkelig verdi kan avvike hvis instrumentet skulle blitt omsatt. Ingen instrumenter i nivå 3.

Per 31. desember 2012 er navn på linjer endret så de samsvarer med balansen.

Note 8 Kategorier av finansielle eiendeler og forpliktelser

Tusen kroner	31.12.2012				31.12.2011			
	HFO	UVS	UAM	Sum	HFO	UVS	UAM	Sum
Finansielle eiendeler								
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	0	0	1 240 833	1 240 833	0	0	1 031 714	1 031 714
Utlån til og fordringer på kunder	0	5 978 833	13 265 362	19 244 195	0	5 008 221	18 800 762	23 808 983
Obligasjonsfond	3 915 133	0	0	3 915 133	1 535 086	0	0	1 535 086
Finansielle derivater	172 025	0	0	172 025	70 165	0	0	70 165
Sum	4 087 159	5 978 833	14 506 195	24 572 186	1 605 251	5 008 221	19 832 476	26 445 948
Finansielle forpliktelser								
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	3 213 972	3 213 972	0	0	3 568 757	3 568 757
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	3 379 250	16 986 184	20 365 434	0	2 796 827	19 355 630	22 152 457
Finansielle derivater brukt i sikring	334 484	0	0	334 484	182 842	0	0	182 842
Finansielle derivater til virkelig verdi	1 737	0	0	1 737	0	0	0	0
Sum	336 221	3 379 250	20 200 156	23 915 627	182 842	2 796 827	22 924 387	25 904 055

FVK: Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet - frivillig kategorisert

HFO: Finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet - holdt for omsetning

UAM: Finansielle instrumenter til amortisert kost - utlån og fordringer

FAM: Finansielle instrumenter til amortisert kost - andre forpliktelser

UVS: Utlån virkelig verdi sikring

FVS: Forpliktelser virkelig verdi sikring

Note 9 Rentebærende verdipapirer

Tusen kroner	31.12.2012			Markedsverdi
	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	OIF-renter	
Debitorkategorier				
Kredittforetak	3 342 548	36 760	8 599	3 387 907
Kommuneforvaltningen	515 991	9 410	1 826	527 226
Sum	3 858 539	46 169	10 425	3 915 133

Effektiv rente: 2,40 %

Tusen kroner	31.12.2011			Markedsverdi
	Anskaffelseskost	Ureal. gevinst/tap	OIF-renter	
Debitorkategorier				
Sparebanker	98 880	-605	418	98 692
Kredittforetak	1 340 592	-13 551	5 314	1 332 354
Kommuner	98 050	5 560	429	104 039
Sum	1 537 522	-8 597	6 161	1 535 086

Effektiv rente: 3,98 %

Effektiv rente er beregnet som en yield-to-maturity, det vil si at det er det konstante rentenivået man kan diskontere alle de framtidige kontantstrømmene på verdipapirene på for å få verdipapirenes samlede markedsverdi.

Note 10 Finansielle derivater

Tusen kroner	31.12.2012		31.12.2011	
	Nominelt beløp	Virkelig verdi	Nominelt beløp	Virkelig verdi
Innlån i NOK	3 250 000	172 025	2 750 000	69 975
Utlån	0	0	114 925	190
Sum eiendeler	3 250 000	172 025	2 864 925	70 165
Innlån i NOK	4 300 000	10 137	0	0
Utlån	5 708 062	288 586	4 878 654	168 381
Plasseringer	100 000	7 497	100 000	3 821
Innlån i valuta	1 528 500	30 001	1 095 000	10 640
Sum gjeld	11 636 562	336 221	6 073 654	182 842

Renteavtaler benyttes for å korrigere for skjevheter mellom selskapets utlån og innlån med hensyn til renterisikoeksponering. Alle de inngåtte avtalene er sikringsforretninger. Rentedifferansene i avtalene er således periodisert på samme måte som postene sikringsforretningene skal dekke.

Renteswapper er avtaler om bytte av rentebetingelser i en fremtidig periode. De omfatter ikke bytte av hovedstol.

Note 11 Sikringsbokføring

31.12.2012			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån fast rente i NOK	5 713 241	263 248	100,00 %
Innlån i NOK	3 250 000	-129 193	100,00 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån fast rente i NOK	5 708 062	-263 248	100,00 %
Renteswap innlån i NOK	3 250 000	129 193	100,00 %
31.12.2011			
Tusen kroner	Nominell verdi	Endret verdi i sikret risiko	Effektivitet
Sikringsobjekt			
Utlån fast rente i NOK	5 008 327	156 424	93,00 %
Innlån i NOK	2 750 000	-63 761	91,12 %
Sikringsinstrument			
Renteswap utlån fast rente i NOK	4 993 580	-168 192	107,52 %
Renteswap innlån i NOK	2 750 000	69 975	109,75 %

Sikringsinstrumentet er en renteswap. Formålet med denne sikringen er å sikre renterisikoen. Sikringsobjektet og sikringsinstrumentet er inngått på samme vilkår. Hovedstol, rente, løpetid og rentedatoer er identiske.

Sikringseffektiviteten blir målt ved å sammenligne akkumulert verdiendring på sikringsinstrumentet mot akkumulert verdiendring på sikringsobjektet. Verdiendringen på sikringsobjektet og sikringsinstrumentet føres over resultatet mot linjen «Netto gevinst/(tap) på finansielle instrumenter».

Note 12 Netto renteinntekter

Tusen kroner	2012	2011
Renter på utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	22 993	23 394
Renter på utlån til kunder	721 032	594 936
Renter verdipapirer	81 577	26 454
Sum renteinntekter	825 602	644 784
Renter på gjeld til KLP Banken AS	-105 790	-83 146
Renter på gjeld til kredittinstitusjoner	-646 983	-551 306
Over/underkurs på obligasjoner med fortrinnsrett	-2 778	-7 342
Sum rentekostnader	-755 551	-641 795
Netto renteinntekter	70 052	2 989

Note 13 Utlån og fordringer

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		
Bankinnskudd	1 240 833	1 031 714
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	1 240 833	1 031 714
Utlån til og fordringer på kunder		
Hovedstol på utlån	18 905 239	23 542 838
Virkelig verdi sikring	263 248	156 424
Over-/underkurs	-40 809	-43 639
Påløpte renter	116 517	153 361
Utlån til og fordringer på kunder	19 244 195	23 808 983

Alle utlån er lån til, eller lån garantert av, norske kommuner og fylkeskommuner, herunder lån til kommunale foretak og interkommunale selskaper (offentlige lån). Garantier er av selvskyldnertype som dekker både avdrag og renter.

Note 14 Finansiell risikostyring

KLP Kommunekreditt AS er et heleiet datterselskap av KLP Banken AS. Styret har etablert et rammeverk for risikostyring som har til hensikt å sørge for at risikoer blir identifisert, analysert og gjenstand for styring ved hjelp av policyer, rammer, rutiner og instruksjoner. Styret har vedtatt risikopolicyer som omfatter de mest sentrale enkeltrisikoen samt en overordnet risikopolicy som omfatter prinsipper, organisering, rammer m.v. for bankens samlede risiko. Risikopolicyene er av overordnet karakter og utfylles av rutiner, retningslinjer og instruksjoner fastsatt på administrativt nivå. Policyene angir hvilke avdelinger som er ansvarlig for håndtering av de ulike risikoene og omhandler også etablering av en egen risikokontrollfunksjon. Formålet med risikokontrollfunksjonen er blant annet å kontrollere at risikopolicyene og andre retningslinjer for risikostyring blir fulgt. Denne funksjonen utføres av avdeling for risikoanalyse og -kontroll, som har ansvar for å utarbeide periodiske risikoreporter til ledelsen og styret samt rapportere ved eventuelle brudd på policyer eller retningslinjer. Avdelingen, som har en uavhengig rolle i forhold til øvrige avdelinger, har også andre oppgaver knyttet til selskapets risikostyring. Ansvar for den operative styringen av selskapets likviditetsrisiko, valutarisiko og renterisiko tilligger finansavdelingen.

Note 15 Kredittrisiko

Med kredittrisiko forstås her risikoen for tap knyttet til at lånekunder, derivatmotparter, utstedere av verdipapirer og andre motparter ikke kan eller vil gjøre opp for seg til avtalt tid og i henhold til skrevne avtaler, og at etablerte sikkerheter ikke dekker utestående krav.

KLP Kommunekreditt AS yter lån til, eller lån garantert av, norske kommuner og fylkeskommuner, herunder lån til kommunale foretak og interkommunale selskaper (offentlige lån). Garantier skal være av selvskyldner type.

Lån etter type sikkerhet/eksponering (hovedstol):

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Utlån til kommuner og fylkeskommuner	18 224 818	22 201 352
Utlån med kommunal/fylkeskommunal garanti	680 421	1 341 486
Sum	18 905 239	23 542 838
Beløp som forfaller mer enn 12 måneder etter balansedato	17 899 421	21 978 220

Selskapet investerer også i verdipapirer utstedt av kommuner og fylkeskommuner og vil videre ha kredittrisikoeksponering i form av såkalt «fyllingssikkerhet». Fyllingssikkerheten kan etter selskapets interne retningslinjer være i form av innskudd i banker som tilfredsstiller minstekrav til rating samt obligasjoner med fortrinnsrett utstedt av norske kredittforetak.

Kredittkvalitet verdipapirer, bankinnskudd og derivater

Verdipapirer med ekstern kredittvurdering (Moody's)	31.12. 2012	31.12.2011
Tusen kroner		
AAA	3 460 000	1 551 000
Verdipapirer uten ekstern kredittvurdering		
Tusen kroner	31.12. 2012	31.12.2011
Verdipapirer utstedt av norske kommuner/fylkeskommuner	417 000	0

Innskudd i banker fordelt på ekstern kredittvurdering (Moody's)	31.12. 2012	31.12.2011
Tusen kroner		
Aa1-Aa3	791 348	524 246
A1-A3	444 205	507 468
Baa1	5 279	-
Sum	1 240 833	1 031 714

Selskapet vil også kunne være eksponert mot kreditt risiko som følge av inngåtte derivatavtaler. Formålet med slike avtaler er å redusere risikoer som oppstår som følge av selskapets inn- og utlånsaktiviteter. Selskapets interne retningslinjer stiller krav til kredittverdigheten til derivatmotpartene. Samtlige derivatavtaler er inngått med motparter med minimum rating A1 (Moody's).

15.1 MÅLING AV KREDITTRISIKO

Styret har vedtatt en kredittpolicy som inneholder overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til kreditt risiko. Policyen slår fast at banken skal ha en lav kreditt risikoprofil og inneholder begrensninger på typer av utlån og prinsipper for organisering og drift av selskapets utlånsvirksomhet. Policyen inkluderer også en overordnet fullmaktstruktur for utlån og øvrig motpartseksponering. Fullmaktene er knyttet til styrevedtatte rammer for en stor del av selskapets enkeltlåntakere og disse rammene avledes av en risikoklassifisering hvor de enkelte låntakere tilordnes en risikoklasse basert på et sett av faste kriterier. Det er videre fastsatt krav til rapportering til styret om utnyttelse av rammene.

Kreditt risiko knyttet til verdipapirutstedere, derivatmotparter og andre motparter innenfor finansområdet er også begrenset av styrevedtatte rammer på enkeltmotparter. Disse rammene er basert på motpartens soliditet og andre vurderinger av motpartenes kredittverdighet.

15.2 KONTROLL OG BEGRENSNING AV KREDITTRISIKO

Ved behandling av alle nye lånesøknader kontrolleres det om kundens kreditt ramme er større enn summen av omsøkt lånebeløp og løpende lån. I kredittpolicyen omtalt ovenfor er det fastsatt krav til rapportering til styret om utnyttelse av rammene. Eventuelle overskridelser av rammene skal uansett rapporteres til selskapets styre.

15.3 MAKSIMAL EKSPONERING MOT KREDITTRISIKO

KLP Kommunekreditt AS måler maksimumseksponering som hovedstol og påløpt rente. Det utveksles ikke kontant- eller verdi-papirsikkerhet eller utføres andre kredittforbedringer. Tabellen under viser maksimumseksponeringen for KLP Kommunekreditt AS.

Maksimal eksponering mot kreditt risiko

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	4 628 704	2 460 345
Utlån til og fordringer på kunder	19 432 501	23 913 010
Finansielle derivater	31 104	70 166
SUM	24 092 309	26 443 521

Utlån som er forfalt eller nedskrevet

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Hovedstol på lån med betalinger med 1-30 dagers mislighold	528 140	764 405
Hovedstol på lån med betalinger med 31-90 dagers mislighold	16 889	5 500
Hovedstol på lån med betalinger med mer enn 90 dagers mislighold	-	-
Sum lån som er forfalt	545 029	769 905
Relevant sikkerhet eller garantier	545 029	769 905
Utlån som er nedskrevet	-	-

Selskapet har ikke påløpte tap på utlån. Selskapet anser alle fordringer som tilfredsstillende sikret.

15.4 KONSENTRASJON AV KREDITTRISIKO

Selskapets utlån er i sin helhet knyttet til finansiering av offentlig sektor og porteføljen har følgelig høy konsentrasjon mot én enkelt sektor. Den underliggende kreditt risikoen mot denne sektoren er imidlertid så vidt lav at det neppe lar seg gjøre å redusere denne konsentrasjonen uten å øke samlet risiko i porteføljen. Konsentrasjonen mot norsk offentlig sektor oppleves følgelig ikke som en risikomessig utfordring.

Konsentrasjonen mot enkeltlåntakere er begrenset av individuelle styrefastsatte rammer. KLP Kommunekreditt AS største eksponering per 31. desember 2012 var på omlag 3,1 prosent av selskapets totale utlån.

Note 16 Markedsrisiko

Med markedsrisiko forstås her risiko for redusert virkelig verdi av bankens egenkapital som følge av svingninger i markedspriser for bankens eiendeler og gjeld. Endringer i kredittmarginer er imidlertid ekskludert idet dette faller inn under begrepet kredittrisiko.

KLP Kommunekreditt AS er eksponert mot markedsrisiko som følge av selskapets inn- og utlånsvirksomhet og forvaltning av selskapets likviditet. Eksponeringen er imidlertid begrenset til renterisiko og valutarisiko. Renterisiko oppstår som følge av forskjeller i tidspunkt for renteregulering for selskapets eiendeler og gjeld. Risikoen knyttet til slike ubalanser reduseres ved hjelp av derivatkontrakter. Selskapet har to lån i svenske kroner, mens alle øvrige innlån er i norske kroner. Hele utlånsporteføljen består av lån i norske kroner. Risikoen knyttet til endringer i valutakurser reduseres tilnærmet i sin helhet ved hjelp av derivatkontrakter.

16.1 MÅLING AV MARKEDSRISIKO

Renterisiko måles som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter. Valutarisiko måles som verdiendring ved 10 % ugunstig valutakursendring i alle valutaer.

16.2 RENTERISIKO

Markedsrisikopolicyen er selskapets overordnede retningslinjer, krav og rammer knyttet til markedsrisiko. Policyen slår fast at markedsrisikoen skal søkes redusert slik at den samlede markedsrisiko er lav. Det fremgår videre at selskapet ikke aktivt skal ta posisjoner som eksponerer selskapet for markedsrisiko. Videre er det i policyen fastsatt rammer for renterisiko både for den samlede renterisikoen for uendelig tids horisont og for rullerende 12-månedersperioder. Rammene er satt i forhold til selskapets ansvarlige kapital, og nivået på rammene skal sikre at den vedtatte lave markedsrisikoprofilen etterleveres. Det operative ansvaret for styring av selskapets markedsrisiko tilligger finansavdelingen. Avdeling for risikoanalyse og -kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

Tabellen nedenfor viser reprisingtidspunkt for selskapets rentebærende eiendeler og gjeld. Utlån med flytende rente forutsettes å kunne reprises innenfor en horisont på 1 måned.

Renterisiko KLP Kommunekreditt AS

Reprisingtidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31.12.2012:

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	18 905 239 10 041 509	2 439 625	948 511	3 313 962	2 161 632	
Verdipapirer	3 877 000	841 000	2 936 000			100 000
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 240 833	1 240 833	0	0	0	0
Sum	24 023 072	12 123 342	5 375 625	948 511	3 313 962	2 261 632
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	20 181 500	1 000 000	15 931 500	0	2 500 000	750 000
Gjeld til finansinstitusjoner	3 210 000	3 210 000	0	0		
Sum	23 391 500	4 210 000	15 931 500	0	2 500 000	750 000
Gap	631 572	7 913 342	-10 555 875	948 511	813 962	1 511 632
Finansielle derivater	0	-5 539 406	8 045 733	-183 419	-811 275	-1 511 633
Nettogap	631 572	2 373 936	-2 510 142	765 092	2 687	-1

Reprisingtidspunkt for rentebærende eiendeler og gjeld per 31.12.2011:

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	23 542 838	13 182 075	4 334 934	1 268 982	2 824 269	1 932 578
Verdipapirer	1 551 000	498 000	953 000			100 000
Kontanter og fordringer på kredittinstitusjoner	1 031 714	1 031 714	0	0	0	0
Sum	26 125 552	14 711 789	5 287 934	1 268 982	2 824 269	2 032 578
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	22 045 000	0	19 295 000	0	2 000 000	750 000
Gjeld til finansinstitusjoner	3 560 000	0	3 560 000	0		
Sum	25 605 000	0	22 855 000	0	2 000 000	750 000
Gap	520 552	14 711 789	-17 567 066	1 268 982	824 269	1 282 578
Finansielle derivater	0	-764 310	2 999 339	-129 459	-822 454	-1 283 116
Nettogap	520 552	13 947 479	-14 567 727	1 139 523	1 815	-538

Selskapets rentefølsomhet per 31. desember 2012, målt som verdiendring ved ett prosentpoengs endring i alle renter utgjorde NOK 4 millioner.

16.3 VALUTARISIKO

Selskapet har to innlån i fremmed valuta pålydende SEK 1.750.000.000 i KLP Kommunekreditt AS. Valutaeksponeringen som følger av innlånet er i sin helhet sikret ved hjelp av swapavtaler og selskapet har følgelig ikke netto eksponering mot valutarisiko.

Note 17 Likviditetsrisiko

Med likviditetsrisiko forstås risikoen for at selskapet ikke klarer å oppfylle sine forpliktelser og/eller finansiere økninger i eiendelene uten at det oppstår vesentlige ekstraomkostninger i form av prisfall på eiendeler som må realiseres, eller i form av ekstra dyr finansiering.

17.1 STYRING AV LIKVIDITETSRISIKO

Styringen av KLP Kommunekredits likviditetsrisiko må ses i sammenheng med styringen av likviditetsrisikoen i KLP Banken-konsernet. For konsernet er det etablert en likviditetspolicy som inneholder prinsipper, retningslinjer, krav og rammer som gjelder for styring av likviditetsrisikoen. Policyen slår fast at konsernet skal ha en moderat likviditetsrisikoprofil og det er fastsatt ulike krav og rammer for å etterleve dette, herunder mål for innskuddsdekning, rammer for refinansieringsbehov for ulike tidshorisoner og krav til likviditetsbuffer. Styret har videre vedtatt en beredskapsplan for likviditetskriser som del av likviditetspolicyen. I tillegg til krav på konsernnivå er det etablert egne spesifikke krav for KLP Kommunekritt AS, herunder krav til stadig positiv kontantstrøm, rammer for refinansieringsbehov og krav til likviditetsreserve og trekkrettighet. Det operative ansvaret for styring av selskapets likviditetsrisiko tilligger finansavdelingen. Avdeling for risikoanalyse og -kontroll rapporterer selskapets faktiske eksponering i forhold til rammer etter retningslinjer fastsatt av styret.

17.2 FORFALLSANALYSE

Tabellene nedenfor viser forfallsanalyse av selskapets eiendeler og gjeld basert på henholdsvis forventet forfall og avtalefestet forfall.

Likviditetsrisiko KLP Kommunekritt AS

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser per 31. desember 2012:

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	26 215 716		91 508	250 619	1 269 215	6 261 442	18 342 931
Verdipapirer	4 720 715		5 257	436 201	122 195	2 700 243	1 456 819
Fordringer på kredittinstitusjoner	1 240 833	1 240 833	0	0	0	0	0
Sum	32 177 264	1 240 833	96 765	686 820	1 391 410	8 961 685	19 799 751
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	21 763 368		5 875	1 161 557	1 496 512	18 244 424	855 000
Finansielle derivater	289 348		39 048	16 124	24 966	155 660	53 550
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 234 396		8 132	3 226 264	0	0	0
Sum	25 287 112	0	53 055	4 403 944	1 521 478	18 400 084	908 550
Netto kontantstrøm	5 649 319	1 240 833	43 710	-3 717 124	-130 068	-9 438 399	18 891 200

Forfallsanalyse for eiendeler og forpliktelser pr. 31. desember 2011:

Tusen kroner	Sum Hovedstol	Udefinert	Inntil 1 mnd	Fra 1 mnd til 3 mnd	Fra 3 mnd til 12 mnd	Fra 1 år til 5 år	Over 5 år
Utlån	32 504 272		78 133	163 218	1 975 877	7 460 548	22 826 496
Verdipapirer	1 878 128		4 554	8 517	49 270	617 763	1 198 025
Fordringer på kredittinstitusjoner	1 031 714	1 031 714					
Sum	35 414 114	1 031 714	82 686	171 736	2 025 147	8 078 311	24 024 520
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	23 930 000			137 500	6 312 500	16 595 000	885 000
Finansielle derivater	152 667		17 226	-1 940	41 698	73 709	21 974
Gjeld til kredittinstitusjoner	3 582 250			3 582 250			
Sum	27 664 917	0	17 226	3 717 810	6 354 198	16 668 709	906 974
Netto kontantstrøm	7 749 196	1 031 714	65 460	-3 546 075	-4 329 051	-8 590 399	23 117 547

Note 18 Lønn og forpliktelser for ledende personer m.v.

2012	Utbetalt fra KLP Kommunekreditt AS				Lønn, honorar m.v.	Utbetalt fra annet selskap i samme konsern				Avdragsplan ¹⁾
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån		Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	
Tusen kroner										
Ledende ansatte										
Arnulf Arnøy, adm. direktør	-	-	-	-	1 453	148	593	1 538	2,95-3,15	S19 og boligkreditt
Styret										
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	3 254	122	1 230	7 507	2,70-3,60	A42
Aage E. Schaanning	-	-	-	-	3 180	125	1 094	4 017	2,70-3,60	A og S32
Mai-Lill Ibsen	-	-	-	-	158	-	-	-	-	-
Toril Lahnstein	-	-	-	-	95	-	-	-	-	-
Kontrollkomité										
Hetland Ole	-	-	-	-	89	-	-	-	-	-
Fagermoen Jan Rune	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-
Johansen Bengt P.	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-
Flormælen Dordi E.	-	-	-	-	75	-	-	-	-	-
Alfarrustad Line	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Representantskap										
Sum representantskap	-	-	-	-	95	-	-	8 432	-	-
Ansatte										
Sum lån ansatte i KLP Kommunekreditt	-	-	-	-	-	-	-	8 873	-	-
2011	Utbetalt fra KLP Kommunekreditt AS				Lønn, honorar m.v.	Utbetalt fra annet selskap i samme konsern				Avdragsplan ¹⁾
	Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån		Lønn, honorar m.v.	Andre ytelser	Årets pensjonsopptjening	Lån	
Tusen kroner										
Ledende ansatte										
Arnulf Arnøy, adm. direktør	-	-	-	-	1 427	145	543	2 269	2,95-3,15	S2031
Styret										
Sverre Thornes, leder	-	-	-	-	3 063	165	1 001	7 507	2,70-3,60	A2041
Aage E. Schaanning	-	-	-	-	2 814	120	871	2 977	2,70-2,95	A2031
Mai-Lill Ibsen	-	-	-	-	93	-	-	-	-	-
Astrid Sommerstad	-	-	-	-	61	-	-	-	-	-
Kontrollkomité										
Hetland Ole	-	-	-	-	86	-	-	-	-	-
Fagermoen Jan Rune	-	-	-	-	72	-	-	-	-	-
Johansen Bengt P.	-	-	-	-	99	-	-	-	-	-
Flormælen Dordi E.	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Alfarrustad Line	-	-	-	-	37	-	-	-	-	-
Barane Anne-Marie	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Mork Aud	-	-	-	-	35	-	-	-	-	-
Representantskap										
Sum representantskap	-	-	-	-	83	-	-	8 432	-	-
Ansatte										
Sum lån ansatte i KLP Kommunekreditt	-	-	-	-	-	-	-	6 249	-	-

¹⁾ A=annuitetslån, S=serielån, siste avdrag

Administrerende direktør har ingen avtale om prestasjonslønn (bonus), men har en lønnsgaranti på 21 måneder ved oppsigelse. Administrerende direktør disponerer fritt en leilighet i jobbsammenheng. Administrerende direktør har rett til full alderspensjon fra fylte 62 år. Administrerende direktør mottar ingen ytelser direkte fra selskapet, men selskapet refunderer 41,6 prosent av hans godtgjørelse til det selskapet som utbetaler hans lønn og ytelser (KLP Banken AS).

Det foreligger ingen forpliktelser til å gi styreleder særskilt vederlag eller andre fordeler ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet eller vervet.

Honorar for styremedlemmer fastsettes av representantskapet. Selskapet har felles representantskap med resten av selskapene i KLP Bankholding konsern. Styremedlemmer som er ansatt i KLP-konsernet uten å være valgt av og blant de ansatte mottar ikke honorar for styrevervet. Ytelser utover mottatt styrehonorar for styremedlemmer ansatt i KLP-konsernet oppgis bare dersom disse inngår i gruppen ledende ansatte i KLP-konsernet.

KLP Kommunekreditt AS har felles kontrollkomité med resten av KLP-konsernet.

Alle ytelser er oppgitt uten påslag for arbeidsgiveravgift.

Det vises forøvrig til beskrivelse av hovedprinsippene til fastsettelse av godtgjørelse i KLP-konsernet som kan søkes opp på www.klp.no.

Note 21 Kapitaldekning

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Aksjekapital og overkursfond	675 000	634 388
Annen egenkapital	25 717	0
Sum egenkapital	700 717	634 388
Fradrag goodwill og andre immatrielle eiendeler	0	0
Utsatt skattefordel	0	-15 793
Kjernekapital	700 717	618 595
Tilleggskapital	0	0
Tilleggskapital	0	0
Sum tellende ansvarlig kapital	700 717	618 595
Kapitalkrav	370 359	427 956
Overskudd av ansvarlig kapital	330 358	190 639
Beregningsgrunnlag kredittrisiko		
Institusjoner	315 485	246 015
Lokale og regionale myndigheter	3 964 218	4 786 663
Obligasjoner med fortrinnsrett	338 791	305 788
Beregningsgrunnlag kredittrisiko	4 618 494	5 338 465
Kredittrisiko	369 480	427 077
Operasjonell risiko	879	879
Samlet kapitalkrav eiendeler	370 359	427 956
Kjernekapitaldekning prosent	15,1 %	11,6 %
Tilleggskapital prosent	0,0 %	0,0 %
Kapitaldekning prosent	15,1 %	11,6 %

Basel II-regelverket er benyttet ved beregning av kapitaldekningen.

Myndighetenes krav til minimum kapitaldekning er fastsatt til 9 prosent for finansinstitusjoner.

Selskapets målsetting er at kapitaldekningen skal være minst 10 prosent.

Note 22 Skatt

Tusen kroner	2012	2011
Regnskapsmessig resultat før skatt	92 207	-50 007
Forskjeller mellom regnskapsmessig- og skattemessig resultat:		
Tilbakeføring av verdireduksjon finansielle eiendeler	0	35 545
Tilbakeføring av verdiøkning finansielle eiendeler	-54 766	-103 325
Andre permanente forskjeller	217	0
Endring i forskjeller som påvirker forholdet mellom regnskapsmessig og skattemessig inntekt	2 713	77 737
Skattemessig resultat	40 371	-40 050
Mottatt konsernbidrag med skattemessig effekt	0	0
Avgitt konsernbidrag med skattemessig effekt	0	0
Grunnlag for betalbar skatt	40 371	-40 050
Fremførbart underskudd fra tidligere år	-46 265	-6 215
Årets endring i fremførbart underskudd	40 371	-40 050
Sum fremførbart underskudd per 31.desember	-5 894	-46 265
Avstemming av utsatt skatt/skattefordel		
Utsatt skatt knyttet til:		
Verdipapirer	12 927	0
Utlån til kunder og kredittforetak	62 790	26 901
Sum utsatt skatt	75 717	26 901
Utsatt skattefordel knyttet til:		
Finansielle instrumenter	-32 906	-6 641
Innlån	-31 075	-20 692
Verdipapirer	0	-2 407
Sum utsatt skattefordel	-63 982	-29 740
Netto utsatt skatt/skattefordel	11 736	-2 839
Fremførbart underskudd	-5 894	-46 265
Utsatt skatt på fremførbart underskudd	-1 650	-12 954
28% utsatt skatt/skattefordel	10 085	-15 793
Skattekostnad på poster under utvidet resultat	0	0
Balansført utsatt skatt/skattefordel	10 085	-15 793
Resultatført endring av utsatt skatt	25 879	-14 002
Oppsummering av årets skattekostnad		
Resultatført endring av utsatt skatt	25 879	-14 002
Resultatført betalbar skatt	0	0
Sum skattekostnad	25 879	-14 002
Effektiv skatteprosent	28,1 %	28,0 %
Avstemming av skatteprosent:		
Andre permanente forskjeller	61	0
Ny sum skattekostnad	25 818	-14 002
Skatteprosent	28,0 %	28,0 %

Note 23 Antall årsverk og ansatte

	2012	2011
Antall årsverk	1	1
Antall ansatte per 31. desember	3	3
Gjennomsnittlig antall ansatte	3	3

Selskapet er under reglene for offentlig tjenstepensjon.

Note 24 Annen gjeld og avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Mellomværende selskap i samme konsern	5 322	8 323
Kreditorer	138	188
Sum annen gjeld	5 459	8 510
Merverdiavgift	216	2 922
Avsatte kostnader	196	0
Sum påløpte kostnader og forpliktelser	412	2 922

Note 25 Transaksjoner med nærstående parter

Tusen kroner	2012	2011
Resultatposter		
KLP Banken AS, renter på innlån	-105 790	-83 146
KLP Banken AS, administrative tjenester (selvkost)	-21 321	-19 592
KLP Kapitalforvaltning AS, honorar utførte tjenester	-326	-177
Sum	-127 437	-102 915
Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Balanseposter		
KLP Banken AS, gjeld til kredittinstitusjoner	-3 213 972	-3 568 757
KLP Banken AS, avregning banksystem	59 587	87 106
Netto mellomværende til:		
KLP Banken AS	-5 277	-8 259
KLP Kapitalforvaltning AS	-45	-63
Sum	-3 159 707	-3 489 973

Det er ingen direkte lønnskostnader i KLP Kommunekreditt AS. Personalkostnader (administrative tjenester) blir fordelt fra KLP Banken AS.

Transaksjoner med nærstående parter er gjennomført til generelle markedsbetingelser, med unntak av selskapets andel av fellesfunksjoner, som er fordelt til selvkost. Fordelingen er basert på faktisk bruk. Alle mellomværende blir gjort opp fortløpende.

Note 26 Honorar til revisor

Tusen kroner	2012	2011
Ordinær revisjon	408	242
Attestasjonstjenester	329	424
Skatterådgivning	0	0
Andre tjenester utenfor revisjonen	0	11
Sum honorar til revisor	737	677

Beløpene ovenfor er inklusive merverdiavgift.

Note 27 Andre eiendeler

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Mellomregning konsernselskaper	59 587	87 106
Forskuddsbetalte kostnader	528	1 029
Sum	60 115	88 135

Note 28 Betingede forpliktelser

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Ubenyttede kredittrammer utlån	0	0
Lånetilsagn	49 671	80 709
Sum betingede forpliktelser	49 671	80 709

Dette er kontraktsfestede utbetalinger til lånetagere, som med stor sansynlighet vil utbetales.

Note 29 Kontanter og kontantekvivalenter

Tusen kroner	31.12.2012	31.12.2011
Kontanter og bankinnskudd	1 240 833	1 031 714
Sum kontanter og bankinnskudd	1 240 833	1 031 714

I kantanstrømmoppstillingen omfatter kontanter og kontantekvivalenter følgende:

Kontanter og bankinnskudd	1 240 833	1 031 714
Bankkontoer til bruk for kjøp og salg av verdipapirer	-8 844	-66 237
Likviditetsbeholdning ved utgangen av perioden	1 231 988	965 477

Til representantskapet og generalforsamlingen i KLP Kommunekreditt AS

Revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for KLP Kommunekreditt AS. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2012, resultatregnskap, endringer i egenkapitalen og kontantstrøm for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til KLP Kommunekreditt AS per 31. desember 2012, og av resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med International Financial Reporting Standards som fastsatt av EU.

Revisors beretning - 2012 - KLP Kommunekreditt AS, side 2

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen og redegjørelsen om foretaksstyring om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 "Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon", mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Trondheim, 6. mars 2013

PricewaterhouseCoopers AS

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Rune Kenneth S. Lædre', written over a horizontal line.

Rune Kenneth S. Lædre
Statsautorisert revisor

Til representantskapet og generalforsamlingen i
KLP Kommunekreditt AS

KONTROLLKOMITEENS UTTALELSE OM ÅRSOPPGJØRET FOR 2012

Kontrollkomiteen har i henhold til instruksen § 8 gjennomgått årsoppgjøret med styrets beretning, resultatregnskap og balanse, samt revisjonsberetningen for KLP Kommunekreditt AS.

Kontrollkomiteen tilrår overfor representantskapet og generalforsamlingen i KLP Kommunekreditt AS å godkjenne årsregnskapet og styrets beretning og, i overensstemmelse med styrets vedtak, å treffe beslutning om å disponere årets resultat slik:

KLP Kommunekreditt AS' årsregnskap viser et årsresultat (overskudd) for 2012 på kroner 66 329 000,-. Overskuddet disponeres ved å overføre kroner 40 612 000,- til overkursfondet og kroner 25 717 000,- til annen egenkapital.

Oslo, 8. mars 2013

Jan Rune Fagermoen

Ole Hetland

Bengt P. Johansen

Dordi Flormælen

Thorvald Hillestad

Til Representantskapet og Generalforsamlingen i
KLP Bankholding AS, KLP Banken AS
KLP Kommunekreditt AS og KLP Kreditt AS

**BERETNING FRA KONTROLLKOMITEEN I KLP BANKHOLDING AS,
KLP BANKEN AS, KLP KOMMUNEKREDITT AS OG KLP KREDITT AS**

PERIODEN 23. MARS 2012 – 8. MARS 2013

I løpet av perioden har kontrollkomiteen avholdt 6 møter. Alle møtene er holdt i Kommunal Landspensjonskasses lokaler. Administrerende direktør i KLP Bankholding AS / KLP Banken AS har deltatt i 5 møter, ekstern revisor har deltatt i tre møter, styreleder i KLP Bankholding AS / KLP Banken AS, internrevisor, økonomidirektør og sekretær har deltatt i samtlige møter. Øvrige personer fra administrasjonen har vært til stede etter behov.

Kontrollkomiteen har løpende fått seg forelagt og behandlet de respektive styrers protokoller. Styresakene i fulltekst er blitt tilsendt kontrollkomiteens medlemmer etter at styremøtene er avholdt. Annen dokumentasjon og redegjørelse er stilt til rådighet eller presentert for kontrollkomiteen i den utstrekning det er funnet ønskelig og nødvendig for komiteens tilsyn og vurdering av selskapenes styrings- og kontrollsystemer. Etter kontrollkomiteens vurdering virker selskapene på en hensiktsmessig og betryggende måte i samsvar med lover, forskrifter, Finanstilsynets rundskriv og pålegg, samt selskapenes vedtekter. Det legges til grunn at selskapene har betryggende styringssystemer og interne kontrollordninger.

Kontrollkomiteen har gjennomgått selskapenes årsoppgjør for 2012 og avgitt egen uttalelse om dette til representantskapet og generalforsamlingen.

Oslo, den 8. mars 2013

Ole Hetland

Jan Rune Fagermoen

Bengt P. Johansen

Dordi Flormælen

Thorvald Hillestad

Til generalforsamlingen i KLP Kommunekreditt AS

Representantskapet i KLP Kommunekreditt AS har gjennomgått styrets fremlagte årsregnskap for selskapet som består av resultatregnskap, balanse, oppstilling over endringer i egenkapital, kontantstrømoppstilling og noter, årsberetning, revisjonsberetning og kontrollkomiteens uttalelse.

Representantskapet anbefaler at selskapets årsberetning, regnskap og [dekning av underskudd] for 2012 fastsettes i samsvar med styrets forslag.

KLP Kommunekreditt AS' årsregnskap viser et årsresultat (overskudd) for 2012 på kroner 66 329 000,-. Overskuddet disponeres ved å overføre kroner 40 612 000,- til overkursfondet og kroner 25 717 000,- til annen egenkapital.

Trondheim, 15. mars 2013

Hege Sorlie
Representantskapets leder

Dette er KLP

KLP leverer trygge og konkurransedyktige finans- og forsikringstjenester til offentlig sektor, virksomheter med tilknytning til denne og deres ansatte.

Selskapets viktigste oppgave er å være ledende på pensjon ved å ha de laveste kostnadene, best avkastning over tid og høy kundetilfredshet. KLP er Norges største livsforsikringsselskap.

Kundene skal oppleve at KLP er en forutsigbar partner som styrker deres økonomi, letter deres hverdag, bidrar til å gjøre dem

til gode og attraktive arbeidsgivere, og samtidig bidrar til å skape en litt bedre verden. KLPs gjensidige eiermodell, der kundene også er eiere, gjør at KLP til enhver tid skal levere produkter og løsninger i dialog med kundene.

KLPs visjon: «Den beste partner for dagene som kommer».

KLPs kjerneverdier: Verdiene uttrykker hvordan hver enkelt ansatt i KLP må opptre for å realisere visjonen. Alle medarbeidere skal følge verdiene i relasjon med kunder og kollegaer: Åpen. Tydelig. Ansvarlig. Engasjert.

Forretningssidé: KLP skal levere trygge og konkurransedyktige finans- og forsikringstjenester til offentlig sektor, virksomheter med tilknytning til denne og deres ansatte.

*KLPs hovedkontor ligger i Oslo.
Selskapet har også kontorer i Bergen,
Trondheim, København og Stockholm.*

Byforbundet og Herredsforbundet (forløperen til KS) vedtar å opprette Kommunal Landspensjonkasse. KLP etableres som en «forvaltet» kasse inn under Norsk Kollektiv Pensjonskasse.

Stortinget fatter vedtak om innføring av folketrygden.

HISTORIKK

1949

1962

1967

1972

Pensjonsordningen for sykepleiere blir etablert i KLP som følge av egen lov.

KLP passerer 1 milliard kroner i forvaltningskapital.

KLP-konsernet

KLP er organisert som et finanskonsern der morselskapet er et gjensidig livsforsikringselskap med syv heleide datterselskaper organisert som aksjeselskap. Morselskapets navn er Kommunal Landspensjonskasse (KLP). Konsernet har til sammen 808 ansatte, og en forvaltningskapital på 331,8 milliarder ved utgangen av 2012.

I tillegg til pensjon og pensjonskassetjenester leverer konsernet produkter og tjenester innen:

- Pensjon og pensjonskassetjenester
- Bank
- Forsikring
- Fond- og kapitalforvaltning
- Eiendom

Datterselskaper

KLP Skadeforsikring AS er markedsleder på skadeforsikring innen offentlig sektor. Ved utgangen av 2012 har selskapet et kunde-forhold til 308 kommuner og fylkeskommuner, mer enn 2 600 bedrifter og 16.000 personkunder.

Selskapet leverer også forsikringsprodukter til personmarkedet, primært rettet mot ansatte hos konsernets eiere.

KLP Eiendom AS er en av landets største eiendomsforvaltere med 1.350.000 kvadratmeter lokaler og 365.000 kvadratmeter festetomter til forvaltning, samt betydelige prosjekter under utvikling. Eiendomsmassen hadde pr 31. desember 2012 en verdi på 33,5 milliarder kroner. KLP Eiendom har virksomhet

i Norge, Sverige og Danmark. Eiendommene har god beliggenhet, høy bygningsmessig standard og effektiv arealutnyttelse.

KLP Forsikrings-service AS har spesialkompetanse på offentlige pensjonsordninger og tilbyr et fullt spekter av pensjonskassetjenester.

KLP Bedriftspensjon AS tilbyr innskudds- og foretakspensjon, med risikoytelser etter kundens valg, til bedrifter i privat og offentlig sektor.

KLP Kapitalforvaltning AS er et av Norges største kapitalforvaltningsmiljøer, og utfører et bredt spekter av investerings- og forvaltningstjenester. I investeringsprosessen jobber KLP systematisk for å ivareta og fremme etiske hensyn samt en bærekraftig verdiskapning.

KLP Fondsforsvaltning AS tilbyr et bredt spekter av fond med ulike investeringsmandater og risikoer. Selskapet har fond innen aktiv og indeksnær forvaltning som passer både for institusjoner, bedrifter og privatkunders investeringer. Alle fondene forvaltes i tråd med KLPs etiske kriterier.

KLP Banken AS ble lansert 1. februar 2010, og er en nettbank med fokus på boliglån og innskudd. Det gir grunnlaget for effektiv drift og lave kostnader.

KLP Kommunekreditt AS og **KLP Kreditt AS** er datterselskaper av KLP Banken AS. Disse selskapene skal bidra til å sikre offentlig sektor gode betingelser på lån.

KLP får egen konsesjon som forsikringselskap, og oppretter en felles kommunal pensjonsordning.

Kommunal Ulykkesforsikring (KUF) får konsesjon til å drive tingskadeforsikring.

1974

1984

1993

1994

KLP utvider sitt produktspekter med gruppe- og ulykkesforsikring for kommuneansatte.

Etablering av KLP Skadeforsikring AS.

Lønnsomt å være eier i KLP

KLPs selskapsform gir flere fordeler. Det er kundene på offentlig tjenestepensjon som eier selskapet og tilfører nødvendig egenkapital. Dette gir god avkastning og store påvirkningsmuligheter.

I tillegg til den direkte avkastningen, er det også et lønnsomhetsaspekt ved å ha egenkapital i KLP. Å være eier i det gjensidige KLP betyr at overskudd på premieelementene tilbakeføres til eierne/kundene. Dersom KLP hadde vært et aksjeselskap, ville dette overskuddet gått til aksjonærene og ikke til kundene. Å være kunde og eier i det gjensidige selskapet KLP er derfor lønnsomt.

Markedsleder - offentlig tjenestepensjon

KLP er markedsleder på offentlig tjenestepensjon i Norge. Selskapet har de laveste kostnadene og har i flere år på rad hatt bransjens beste avkastning. KLP vinner markedsandeler på offentlig tjenestepensjon, og har styrket markedsposisjonen til konsernets øvrige forretningsvirksomheter. Ved inngangen til 2013 har 347 kommuner og fylkeskommuner sin pensjonsordning i selskapet, samt om lag 2 500 bedrifter og organisasjoner. Av landets 27 helseforetak har 25 minst én pensjonsordning i KLP.

Personmarkedssatsing i fremgang

KLP har de siste årene satset aktivt på å tilby medlemmene forsikringsprodukter og finanstjenester som møter deres behov. Det er etablert mer enn 48.000 kundeforhold i løpet av de siste par årene, noe som viser at KLP tilbyr konkurransedyktige og gode produkter i markedet.

Samfunnsansvar

KLP skal bidra til bærekraftige investeringer og ansvarlig forretningsdrift. Samfunnsansvaret er en naturlig del av selskapets forretning som omfatter blant annet; ansvarlige investeringer, reduksjon av energiforbruk i næringsseidommer, forebygging av skade knyttet til helse, miljø og sikkerhet. Beskrivelsen av

KLPs samfunnsansvar er integrert i omtalen av de ulike forretningsområder.

Rapportering av samfunnsansvar

Like viktig som å sette seg mål, er det å rapportere på måloppnåelsen. KLPs samfunnsansvarsrapportering er viktig for å sikre og dokumentere kontinuerlig forbedring. Som det første selskap i Norge har KLP publisert et ikke-finansielt regnskap i sine kvartalsrapporter. Selskapets ulike mål, måleindikatorer og måloppnåelse følger rapporteringsstandarden Global Reporting Initiative (nivå A) og Global Compacts krav til Communication on Progress gjennom en fullstendig rapportering på våre nettsider.

Global Compact

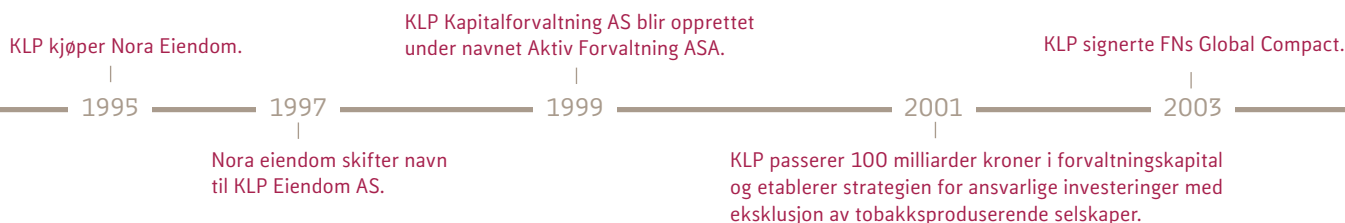
Siden 2003 har KLP vært medlem av Global Compact, et FN-initiativ der bedrifter og andre organisasjoner frivillig forplikter seg til å støtte de internasjonale menneskerettigheter, beskytte miljøet, respektere arbeidstagerrettigheter og jobbe mot korrupsjon. KLP jobber for en bærekraftig samfunnsutvikling.

For å sikre at KLP når sine ambisjoner om kontinuerlig forbedring inviteres det til dialog med interessentene.

Ansvarlige investeringer og eierskapsutøvelse

KLP er en aktiv og ansvarlig eier i selskaper og jobber for å fremme samfunnsansvar og en bærekraftig verdiskapning gjennom dialog, en rekke tiltak og prosjekter, samt gjennom å stemme på selskapers generalforsamling. KLP har signert FNs prinsipper for ansvarlige investeringer (FNs PRI).

KLP har eierprinsipper for å signalisere til interessenter og markedet hvem vi er og hva vi står for som eier og investor. Prinsippene skal sikre at vi opptrer ansvarlig i forhold til vårt verdigrunnlag og ivaretar våre finansielle interesser gjennom god eierskapsutøvelse.

KLP SKAL

1. Støtte internasjonalt anerkjente menneskerettigheter innen de områder bedriften opererer
2. Sikre at selskapet ikke medvirker til brudd mot menneskerettighetene
3. Anerkjennelse foreningsfriheten og retten til å føre kollektive forhandlinger
4. Avskaffe alle former for tvangsarbeid
5. Fjerne bruken av barnearbeid
6. Avskaffe diskriminering i sysselsetting og yrke
7. Støtte «føre-var»-prinsippet i miljøspørsmål
8. Ta initiativ til å fremme miljøansvar
9. Oppfordre til utvikling og spredning av miljøvennlig teknologi
10. Bekjempe all form for korrupsjon, inklusive utpressing og bestikkelser

Global Compact er et FN-initiert nettverk som mobiliserer næringsliv og frivillige organisasjoner for en bærekraftig verden. KLP har vært medlem siden 2003. Medlemskapet innebærer en forpliktelse til å etterleve 10 prinsipper knyttet til menneskerettigheter, arbeidsforhold, miljø og korrupsjon.

KLP har valgt å ikke investere i selskaper som produserer tobakk eller våpen som bryter med grunnleggende humanitære prinsipper. Alle selskaper KLP investerer i, overvåkes for kritikkverdige forhold og potensielle brudd på sentrale FN-konvensjoner og erklæringer på følgende områder:

- Menneske- og arbeidstakerrettigheter
- Miljø
- Korrupsjon
- Forretningsetikk

Ved utgangen av 2012 var 64 børsnoterte selskaper ekskludert fra KLPs investeringer (se oversikt på klp.no). Det å utelukke selskaper er ikke et mål i seg selv.

KLPs rolle som investor, eier og forvalter av fremtidige pensjonsmidler er forankret i vår visjon og våre verdier. Ved å være den beste partner for dagene som kommer må langsiktighet

være sentralt i det vi gjør. Les mer om KLPs eierambisjoner, vår utøvelse og oppnåelser på klp.no.

Ti år med etikk i KLP

I 2012 er det ti år siden KLP etablerte etiske kriterier for alle sine investeringer. Mange kjente merkenavn har vært på KLP-listen over ekskluderte selskaper. Mange av selskapene har også ryddet opp og forbedret sin praksis slik at de er investerbare igjen. I løpet av de ti årene har dette vært tilfelle for 43 selskaper.

Historisk investeringsavtale

KLP inngikk i 2012 en historisk investeringsavtale med Norfund, ved å signere en avtale om saminvesteringer på til sammen 1 milliard kroner i prosjekter i utviklingsland som skal bidra til en bærekraftig utvikling. Det er første gang en institusjonell investor som KLP inngår denne type samarbeid.

KLP får konsesjon fra Finanstilsynet (Kredittilsynet) til å etablere bankvirksomhet. KLP kjøper Kommunekreditt Norge AS fra Eksportfinans. KLP Miljøfyrtårnsertifiseres. KLP ble klimanøytral.

KLP inntar plassen som Norges største livsforsikringsselskap.

2008

2009

2010

2011

2012

KLP Skadeforsikring AS lanserer salg av private skadeforsikringer.
KLP passerer 200 milliarder kroner i forvaltningskapital.
KLP passerer 300 000 yrkesaktive medlemmer.

KLP Banken lanseres.

KLP passerer 300 milliarder i forvaltningskapital.

KLP Kommunekreditt AS
Postboks 8814
7481 Trondheim

Telefon 22 03 35 00
Telefaks 73 53 38 39
KLPKommunekreditt@klp.no

Besøksadresse, Trondheim:
Beddingen 8

Besøksadresse, Oslo:
Dronning Eufemias gate 10